

Matsedlar Restauranger 1886 – samling av trycksaker – 1

Vardagstryck -1970

National Library
of Sweden

En matsedel.

Från Publicistklubbens årsfest

meddelades i fjor några pikanta detaljer. I år hafva vi, med välvilligt medgifvande, tillåtit oss i minskad skala återge den af vår spirituelle konstnär Karl Larsson tecknade matsedeln, som redan i ord beskrifvits i åtskilliga blad — särskildt af Gulliver i Dagligt Allehanda — och hvilken synes oss nog lustig och lyckad att förtjena återges äfven i bild.

Teckningarna äro godmodiga karrikatyrier, och vi säga om dem, som det heter om strumpebandsorden: »Honni soit qui mal y pense».

I »nordöstra» hörnet läses ordet: »Festkomiterade». De äro fem, 4 herrar och 1 dam. Mellan dem äro rolerna delade sålunda: Den stiligaste — bland herrarne! — har iklädt sig en luftig hofmästares skepnad och presenterar själfva listan öfver rätterna. De öfrige herrarne framställa de »tre kockarne», som frambära soppan, fisken och steken. På den nobelt formade soppskålen ser man i porslinsmålning en antydning om den frikostigaste främjaren af klubbens pensionskassa. Sist kommer värddinnan i en marketenterskas reformdräkt med »avec» till kaffet.

Den stilige unga damen är »gift». Och att hon har gift i kaggen, derom äro nog de tre herrarne i sydöstra hörnet öfvertygade. Man tror sig i dem igenkänna någre framstående pressmän, som afsvurit starka varor och tillbakavisa vinkande frestelser.

I sydvestra hörnet befinner sig Norges lejon, förföljdt af Marcellus, tills

denne sjelf dryper af, i förskräckelsen för det röda spöket, som stiger upp ur jorden, fruktansvärdt att skåda och med de förfärliga bokstäfverna A. S. tecknade på manteln.

Vid mat- och vin-listorna uppehålla vi oss ej. De äro stöpta ungefär i stora middagars vanliga form.

De tidningar, tidskrifter och sällskap, som genom någon sin medlem representeras på matsedeln, äro följande: Dagligt Allehanda, Dagens Nyheter, Svenska Familjjournalen, Statistisk Tidskrift och Kvinliga Idun, Stockholms Dagblad, Stockholm och landsortspressen, — åter Dagligt Allehanda och den förskräcklige Strindberg.

Längst ned har konstnären i stället för namnteckning satt sin egen bild i liten skala; den är icke olik och ingalunda smickrad.

Tilläggom blott, att årsmiddagen var måhända den angenämaste, som P. K. hittills ordnat. Glad, broderlig stämning, prydliga tal med godt innehåll och sedermera liflig dans med allmän anslutning. Och mellan danserna visor, roliga taflor och föredrag af skiftande art. — Bidrag af Retzius, Ernst Beckman, Hedlund, Sonja Kovalevski, Gylden, Karl Larsson, Sven Andersson, Hodell, v. Utfall, Bondeson o. s. v.

Slutligen stor och allmän tacksamhet samt det ännu i det sista nära fulltaliga sällskapet — uppbrott och hemgång — efter 7½ timmes festande, från half fem till midnatt.

Från 1886 års början

utges tidningen i en prydligare upplaga, på dyrare papper. Denna upplaga, som till illustrationer och text blir nära lik **ALLEHANDA** för **FOLKET**, får mellertid, till undvikande af förvexling, ett särskildt namn:

ILLUSTRERADT ALLEHANDA,

och kostar:

för helt år 3 kr.,
,, treffjerdedels år 2 40,
,, halft år 1 60,

för fjerdedels år 0 90,
saunt
,, månad 0 40,

allt inbegripet.

Man välje efter tycke och smak, jämförda med råd och lägenhet, det anspråkslösare och billigare bladet **ALLEHANDA** för **FOLKET** i dess hittills varande utstyrsel eller det något bättre utstyrda och i följd deraf något dyrare **ILLUSTRERADT ALLEHANDA**.

I **Norge, Danmark och Finland** prenumereras på svenska blad bäst å postanstalterna, och ställa sig prisen i **Norge och Danmark**, likasom i Sverige, sålunda:

Allehanda för Folket 2 kr. för helt år;
Illustrerad Allehanda 3 " " " "
O. S. V.

I **Finland** äro postanstalternas pris för;
Allehanda för Folket 4 mark 36 penni.
Illustrerad Allehanda 6 " 54 "

Till utlandet i öfrigt skickas tidningarna i korsband med tillägg af ungefärliga korsbandsportot. Sålunda kosta bladen öfver hela det öfriga Europa och till Nord-amerikas Förenta stater:

Allehanda för Folket 5 kr. för helt år;
Illustrerad Allehanda 6 " " " "

Rekvisioner, åtföljda af pengar, skickas till **Illustrerad Allehanda, Stockholm**, eller **Allehanda för Folket, Stockholm**.

Vallenberg och Hamilton.

Minnesanmärkningar af Jörgen.

En gång för vid pass 10 år sedan infaun jag mig hos t. f. redaktören af en af våra största dagliga tidningar.

— Det var bra du kom — utropade han — jag skrifver just en biljett till dig att sända mig med budet till låns ett par hundra kronor.

— Jag har precis samma ärende till dig. (Skratt.)

— Då måste vi, skam till sägandes, handla som studenter, skrifva en vaxel på 400, som du kan gå upp med till X. i enskilda banken — der få vi naturligtvis inte pengar — men du kan fråga X., i hvilken bank vår vaxel mottages fortast och billigast.

Jag stod snart vid enskildans disk, berättade ordagrant ofvanstående och tillade: I den här skojarbanken hos den här rackaren Vallenberg så vi naturligtvis intet. Dels äro vi ej nog stora affärsmän; dels äro vi ju hans öppna politisk-ekonomiska motståndare; dels har jag nog läst hans långa fula artiklar i Stockholmsposten mot konsumtionskredit och studentikosa affärer. Men rekommendera oss någon annan bättre procenttagare — dock med direktörstitel och minst nordstjernan. Ty så dålig kredit ha vi inte, att vi kunna nedlåta oss att låna af sämre procentare med bara vasatrissan. Kommendörspadasken — såsom här i huset brukas — är deremot öfverflödigt för våra små behov och affärer.

Vännen X. såg i början ut som om han velat sjunka i jorden; plötsligt klarnade han, som om jag sagt något blixtrande kvickt, nickade och sade med blygsamt nedslagna ögon:

— Hvarför inte ta pengarna här?

— Håna inte olyckan och politiska fiender! — sa jag.

Vännen X. tog med våld vaxeln ur min hand, gick in till Vallenberg. Jag såg denne ögonblickligen teckna på den. Om ytterligare en eller annan minut höll jag 8 bankens 50-kronor i hand.

— Å di äkta? — sa' ja förvånad.

— Fullkomligt — sa' vännen X.

— Hör du: jag behöfver en förklaring.

Ty då jag kommer tillbaka till vår käre redaktionssekreterare och t. f. redaktör och säger honom, att man här, hos vår svurne dödsfiende Vallenberg, med våld tagit vår vaxel från mig för att belåna den, så tror han mig inte, utan tror att jag passat på och stulit pengarna. Är Vallenberg tokig? Eller kommenderar du honom med karbonaritecken? Eller har jag fått ärfva?

— Intetdera — sa X. — Men Vallenberg stod bakom ryggen på dig, hörde allt, till och med att du kallade honom rackare och procentare. I början såg han arg ut, men sedan skrattade han — (nu förstod jag äfven vännen X:s vaxlande minspel) — och nickade åt mig, att er vaxel skulle mottagas till belåning. Han tyckte, du var öppen och rolig; och han har intet mot att ha ett par enskilda (bank)vännen i en mot honom offentligt fiendtlig tidning.

är jämväl slut. Och ni äro ju gamle vännor. Han kan ej neka er.

— Han skall ej neka — sade jag. — Han skall bli förtjust öfver att få gå i borgen för sin konkurrens resekorrespondents resekreditiv. Men skämtet är för groft. Och jag har inte rätt att förolämpa den ekonomiskt säkra tidning, för hvilken jag reser, genom min medverkan till det samma.

Ögonblicken voro dyrbara. På bestämd timme skulle min hustru och jag mötas i Paris på *Café de la Regence*. Eljes reste hon ensam till Spanien och vi råkadess antagligen ej under hela resan. Jag gick till en tredje tidningsutgivare, som var millionär. Han skref sin borgen på kreditivet.

— Bra — sade man naturligtvis i banken — men stryk den förste redaktörens namn! Eller gå och skaffa hans konkurrens!

— Nej det har både han och millionärredaktören förbjudit mig. Af skäl, som jag måste gilla. Och om jag bryter mot detta förbud och denna grannligheten, mister jag dessutom både korrespondensafftet och borgen.

— Ni är allt för envis för att behöfva låna pengar. Och för pålitlig mot inbillade vännor. — Och ni borde inte ha kreditiv här. Men ni skall få, mest bara derför att ni har så dåligt anseende i — fränskilda banken (handelsbanken).

Det fans, som man ser, en slags öppen, på en gång sjömannamässig och penningemannamässig brutalitet, parad med humor, hos Vallenberg, hvilket åtminstone på mig gjorde ett ganska godt intryck.

Hos hans affärsvän, Henning Hamilton, saknades deremot både humor och öppenhet, — ehuru jag dock sett honom skratta.

För vid pass 20 år sedan besökte jag honom första gången för några upplysningar, som jag behöfde för påtänkta artiklar i N. D. A. Enär mitt namn då antagligen var för honom okänt, helsade jag helt enkelt från redaktionen af samma tidning.

Ett par timmar derefter inträder jag en bakväg i redaktörens enskilda lämnings, och huru grefve Henning sökte vännadente några ytterligare upplysningar i ämnet. Men hufvudredaktören har ej ringaste vetskap om det samma.

— Men jag mottog för ett par timmar sedan en af herr doktors medarbetare en mycket ung gosse, med vårdadt yttre, säker både i ämnet och i sitt uppträdande, men dock mycket blygsam i det senare, så jag tyckte riktigt om honom.

— En sådan har jag inte — utbrast doktor Karl Adam — det vill säga: — ändrade han sig — jag har så många, att jag inte kan hålla reda på dem.

Jag stack — måhända litet naivt — in hufvudet i rummet, i tanke att dervid bara observeras af Lindström, och sade helt lugnt: Den der utmärkte, men dock ovanligt blygsamme ynglingen var naturligtvis jag.

Nu brast grefve Henning ut i hjertligt skratt; och de behöfliga upplysningarna lemnades i muntligt samtal.